

**ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครู
โรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**
**The working morale of teachers in Kasetvisai district school under the Roi Et Primary
Educational Service Area 2**

สายฝน นิवासสิริพงษ์

Sayfone Niwassiriphong

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

The Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6353100114edu@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 (2) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และ (3) ศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากร ประกอบด้วย ครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 428 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย วิธีการดำเนินวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (3) ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สัมพันธ์กันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

ดังสมการดังต่อไปนี้

$$\hat{Y} = 0.46 + 0.24X_4 + 0.24X_1 + 0.10 X_9 + 0.14 X_6 + 0.12 X_2 + 0.06X_5 + 0.92X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.18Z_{x4} + 0.24Z_{x1} + 0.16 Z_{x9} + 0.20 Z_{x6} + 0.14 Z_{x2} + 0.12 Z_{x5} + 0.11 Z_{x3}$$

คำสำคัญ: ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน, กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ, โรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย,

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the working morale of teachers in Kasetvisai district school under the Roi Et Primary Educational Service Area 2; (2) to study the process based on focus learners of teachers in Kasetwisai district under the Roi Et Primary Educational Area 2; and (3) to study the working affecting the learning management process based on focus learner, teachers in Kasetwisai district schools under the Roi Et Education Service Area 2.

This research is a quantitative research. The population consists of 428 teachers in Kasetvisai district schools under the Roi Et Primary Educational Area 2. School teachers in Kasetvisai district the Roi Et Elementary Educational Service Area 2, Sample consisted of 239 teachers by simple random sampling. The research method consisted of four steps: (1) to study documents, concepts, theories and related research; (2) to create research instrument; (3) to collect data; (4) to analyze the data. The instrument was a 5-level estimation questionnaire. The statistics used were percentage, mean, Standard Deviation. and multiple Regression.

Major finding: (1) working morale of teachers in Kasetvisai district schools under the Roi Et Primary Educational Service Area 2, overall were at high level; (2) the process based on focus learners of teachers in Kasetwisai district under the Roi Et Primary Educational Area 2. overall were at high level; and (3) working morale affecting the learning management process of teachers in Kasetvisai district schools under the Roi Et Primary Educational Service Area 2, every aspect with statistically significant at the .01 and .05

as the following equation

$$\hat{Y} = 0.46 + 0.24X_4 + 0.24X_1 + 0.10 X_9 + 0.14 X_6 + 0.12 X_2 + 0.06X_5 + 0.92X_3$$

Forecast equations in standard score form

$$\hat{Z}_y = 0.18Z_{x4} + 0.24Z_{x1} + 0.16 Z_{x9} + 0.20 Z_{x6} + 0.14 Z_{x2} + 0.12 Z_{x5} + 0.11 Z_{x3}$$

Keywords: Working morale, Teachers in Kasetvisai District Schools, Learning Management Process based on the learners as a priority under the office of Roi Et Primry Educational Area 2

บทนำ

ในการบริหารงานใดๆ ก็ตามเป็นที่ยอมรับกันว่าการบริหารงานบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่าตามหลักทั่วไปในการบริหารงานนั้น แม้ว่าจะมีงบประมาณให้อย่างเพียงพอ มีการจัดองค์การและการบริหารที่ดี มีวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพียงพร้อม แต่ถ้าผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ความสามารถไม่ประพฤติปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยอันดีแล้ว ก็ยากที่การบริหารงานจะบรรลุความมุ่งหมาย ดังนั้นการบริหารงานบุคคลในระบบราชการจึงได้ถือระเบียบวินัยเป็นเครื่องมือในการควบคุมความประพฤติของบุคลากร ทั้งนี้วินัยของข้าราชการจะช่วยเพิ่มพลังการทำงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และราชการก็จะได้ประสิทธิผลยิ่งขึ้นด้วย เพราะครูก็เป็นข้าราชการและเป็นข้าราชการที่สังคมให้การยอมรับนับถือ หากเคร่งครัดในวินัยก็ยังมีคุณค่าดังที่สังคมคาดหวัง (สมบุญ ณ อยุธยา, 2550: 21)

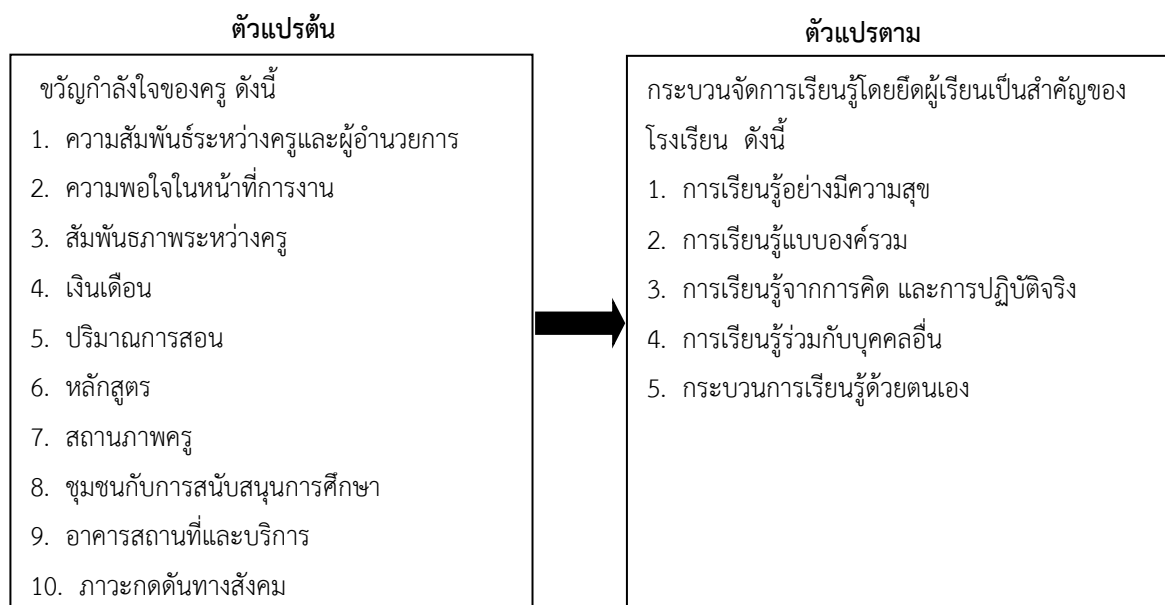
ในส่วนของโรงเรียนในอำเภอเกษตรวิสัย ก็ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบที่เหมาะสม ในสถานการณ์ที่ไม่อยากให้เกิดขึ้น จากการสอบถามตัวคุณครูเองบางรายมีความเครียดในด้านการแจกใบงานหรือการสอน ในรูปแบบ on-hand เป็นส่วนใหญ่เพราะก็ไม่ทราบได้ว่าใครบ้างที่มีเชื้อไวรัสที่จะสามารถแพร่ระบาดในชุมชนที่ไปแจกใบงานหรือไม่พร้อมกันนี้เรื่องของการสื่อสารกับนักเรียนจะเข้าใจในเนื้อหาวิชามากน้อยเพียงไร ภาระจึงจำเป็นต้องไปตกอยู่กับผู้ปกครองครูจึงเกิดความเครียดและกังวลอยู่ไม่น้อย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องทราบถึงรายละเอียดข้อมูลเหล่านี้เพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการต่อไป กำลังใจของครูจึงมีส่วนสำคัญที่จะเป็นส่วนที่ผลักดันให้ครูมีขวัญและกำลังใจในการต่อสู้กับวิกฤติอันใหญ่หลวงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่น่าสังเกตได้ว่าครูผู้สอนในโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 น่าจะมีบางสิ่งบางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาเรื่องการศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูที่เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องจะได้ทราบและเข้าใจเรื่องขวัญและกำลังใจ ก็จะสามารถนำไปใช้ในแนวทางในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและหาทางแก้ปัญหาหรือเลือกวิธีการบำรุงขวัญในการปฏิบัติงานของครูได้ถูกต้องเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อศึกษาการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
3. เพื่อศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 428 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ปีการศึกษา 2564 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 43) ได้จำนวน 239 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยที่ส่งต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เอกสาร ตำรา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยที่ส่งต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยที่ส่งต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน
6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการโรงเรียนและครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87
8. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และแบบสอบถามที่กำหนดรหัสกำกับแล้วไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้ จำนวน 223 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93 และทำการตรวจสอบรหัสกำกับแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคือ จากนั้นประสานไปยังโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนและติดตามเก็บรวบรวมด้วยตนเอง จำนวน 16 ฉบับ รวมแล้วได้แบบสอบถามคืน จำนวน 239 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สภาผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง
2. ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูและการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อและรายด้าน
3. วิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้การคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าในสมการถดถอยพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเงินเดือน รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่และบริการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความพอใจในหน้าที่การงาน

2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการเรียนรู้แบบองค์รวมด้านการเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่นและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเรียนรู้มีความสุข

3. ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สัมพันธ์กันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และ.05

$$\text{ดังสมการดังต่อไปนี้ } \hat{Y} = 0.46 + 0.24X_4 + 0.24X_1 + 0.10 X_9 + 0.14 X_6 + 0.12 X_2 + 0.06X_5 + 0.92X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{\bar{y}} = 0.18Z_{x4} + 0.24Z_{x1} + 0.16 Z_{x9} + 0.20 Z_{x6} + 0.14 Z_{x2} + 0.12 Z_{x5} + 0.11 Z_{x3}$$

อภิปรายผล

1. การศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเงินเดือน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเงินเดือนมีผลในการจูงใจการปฏิบัติงานของข้าราชการ

เป็นเครื่องจูงใจให้ผู้ที่บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่การทำงานความขยันขันแข็ง มุ่งมั่น และมีขวัญกำลังใจที่ดี ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความพอใจในหน้าที่การทำงานที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความสัมพันธ์กับนักเรียนและความพึงพอใจในหน้าที่การสอน รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถในการทำงาน สนุกสนานกับการทำงานร่วมกับนักเรียนและปรารถนาจะยึดอาชีพครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย เพือกสิทธิ์ (2554: 98-99) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านปัจจัยกระตุ้น และด้านปัจจัยจูงใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการสอนที่นักเรียนมีโอกาสได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงานและผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผลเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการเรียนรู้แบบองค์รวม ด้านการเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง เช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 4-5 คน โดยสมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีเป้าหมายและมีโอกาสได้รับรางวัลของความสำเร็จร่วมกัน วิธีการแบบนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในเชิงบวก มีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากัน ได้มีโอกาสรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ได้พัฒนาทักษะทางสังคมและได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานเพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเองและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามนโยบายของการดำเนินการจัดการศึกษาของชาติที่จะให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรเจิด สุวรรณเวช (2555: 114-115) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 1.1) การเตรียมการสอน ครูมีแผนการสอนที่ผ่านการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันมีการเตรียมการจัดการสอนที่ผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน 1.2) การจัดกิจกรรมการสอน ก่อนสอนครูมีการนำเข้าสู่บทเรียนเสมอ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามปัญหาหรือข้อสงสัยได้ตลอดเวลา ครูยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดีและให้กำลังใจผลงานที่ต้องปรับปรุงแก้ไข 1.3) การประเมินผล ครูประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริงเป็นรายบุคคล ครูนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอน 2) ปัญหาส่วนหนึ่งในการจัด

การศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พบว่า ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการนำเข้าสู่บทเรียนไม่น่าสนใจ การจัดกิจกรรมการสอนไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ นักเรียนขาดความสนใจในการสรุปผลการสอนในช่วงใกล้หมดเวลาเรียน ครูไม่สามารถประเมินผลการเรียนควบคู่ไปกับการสอนเพราะยุ่งยาก และ 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ครูอาจารย์ กับผู้อำนวยการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการสอนและการประเมินผล พบว่าครูอาจารย์กับผู้อำนวยการมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเกษตรวิสัยที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติของครูที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ศิลาภรณ์ (2555 : 102-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1)การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมทั้งผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านเงินเดือนควรปรับปรุงเงินเดือน ค่าครองชีพของครูรวมไปถึงมีการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเป็นบำเหน็จรางวัลให้กับครู
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้อำนวยการ ควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน
3. ด้านอาคารสถานที่และการบริการ ควรมีอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งแวดล้อมต่างๆ เพียงพอและเหมาะสม
4. ด้านหลักสูตร ครูจะต้องเข้าใจในสาระรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาค และให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติของครูที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. ที่โรงเรียนใน เขตอื่น ๆ หรือสถาบันในระดับอุดมศึกษา
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2552). *จิตวิทยาสังคม*. ชลบุรี: ภาควิชาจิตวิทยาแนะแนวและการจัดการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- กนกพร เพ็ชรพงศ์ และคณะ. (2550). **บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2549). **แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กำแพง จิตตะมาก. (2548). **การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวงทอง**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- กำแพง จิตตะมาก. (2548). **การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวงทอง**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- กิริติ บุญเจือ. (2548). **คุณธรรมสำหรับผู้อำนวยการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ เอส พรินติ้ง เฮาส์.
- กิริติ ศรีวิเชียร. (2552). **หลักและระบบการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ขวัญราตรี ไชยแสง. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจกับการดำเนินงานของพยาบาลวิชาชีพในโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ พย.บ. (บริหารการพยาบาล). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2549). **การวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างความดี มีคุณธรรมจังหวัด ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี และพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทร์านิ สงวนนาม. (2550). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพลอยท์
- ชารี มณีสรี. (2548). **การนิเทศการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วีอินเตอร์พรีน.
- เชวง เตชะโกศยะ. (2553). **การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม**. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 25/05/2556. จาก <http://reportgo.blogspot.com/>.
- ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. (2552). **การพัฒนาจริยธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- เซ็น แก้วยศ. (2556). **การพัฒนาโรงเรียนจากภายใน**. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 25/05/2556 จาก <http://www.moe.go.th/main2/article/article21.htm>
- ณรงค์ สวีแพทย์. (2554). **การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารอากาศชั้นต่ำกว่าสัญญาบัตรกองบิน 71 กองพลบินที่ 4 จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. ปริญญาโท กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ทวีศักดิ์ กวยะปาณิก. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้อำนวยการกับสภาพขวัญในการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 - 6 ในช่วงปฏิรูปการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2553). **การบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนารัฐ ชื่นวัฒนา. (2551). **การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- บุญช่วย เจริญธรรม. (2554). *การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารสังกัดกรมทหารราบที่ 5 จังหวัดสงขลา*. ปริญญาโท กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2549). *การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. เชียงใหม่: เชียงใหม่การพิมพ์
- บัญชา อึ้งสกุล. (2553). *นักบริหารทันสมัย : หลักการประสานสัมพันธ์เชิงบวก*. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- บุญเตือน กามินี. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้อำนวยการโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดชลบุรี*. ปริญญาโท ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- บรรเจิด สุวรรณเวชน. (2555). *สภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปาริชาติ สอนอักษร. (2548). *การศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีภูเก็ต สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2549). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เสริมสร้าง.
- ประดิษฐ์ คุณรัตน์. (2552). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เสริมสร้างกรุงเทพ.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. บุรีรัมย์: ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ. (2550). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. พิมพ์ครั้งที่ 6. เชียงใหม่: ศูนย์กลางการเรียนรู้.
- Best, A. L. (2005). "The Effect of the Presence of an Adult in the Classroom on Teacher/ Student Discipline Interactions," *Dissertation Abstracts International*. 61(12): 4656-A.
- Brooks, K. L. (2003, October). "Validation of the Teacher Variance Inventory (Revised) and its Relationship to the Survey of Attitudes Toward Childre." *Dissertation Abstracts International*. 65(10) : 11178-A.
- Marcella, H. K (2005). *Historical Evolution of Organization and Governance Dimensions of Two Selected Colombian Higher Education Institutions*. (Retheved. วันที่ 25 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2554; From <http://www.lib.umi.com/dissertations/>).
- Royal, J. K. (2007). The Identification of Student Discipline Problems Resulting in In school and Out of School Suspension by Comparing Gender and Grade Level of High School Student." *Dissertation Abstracts International*. 64 (08): 2733-A.